

ФМУ 55-НС 1-033/05.06.2024г.

СТАНОВИЩЕ върху

дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „Доктор” по:
Област на висше образование 3.0. «Социални, стопански и правни науки»,
Професионално направление 3.7. «Администрация и управление»,
Научна специалност „Икономика и управление”,

Автор на дисертационния труд: Александър Стайков Стайков
Тема на дисертационния труд: «БИЗНЕС ОБЩНОСТИТЕ – ФАКТОР ЗА
УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА»

Член на научното жури:

Доцент д-р Теодора Орфеева Паришева-Стоева,
3.0. „Социални, стопански и правни науки”, 3.7. „Администрация и управление”,
специалност „Организация и управление на производството“, определена за член на
научното жури със заповед № ОЖ-37-04 от 20.03.2024 година.

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение

Представеният за становище дисертационен труд представлява актуално изследване на редица основни теоретични и практически въпроси, свързани с успешното дефиниране на факторите за развитие, които биха могли да спомогнат за минимизирането на негативните тенденции и повишаването на ефективността на инструментите за устойчиво развитие на регионалната икономика. Научно-приложната дейност на кандидата и практическата приложимост на дисертационния труд се състои в това, че резултатите от изследването биха могли да бъдат внедрени в дейността на бизнес общностите в страната и по този начин те ще се превърнат в ключов фактор за устойчивото развитие на регионалната икономика.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

При разработването на настоящия дисертационен труд от докторанта Александър Стайков са взети под внимание всички изисквания на нормативната уредба и е използвана комбинирана изследователска стратегия, която включва прилагането както на количествени, така и на качествени методи. Използвани и приложени са системният и комплексният подход, сравнителният и SWOT-анализ, методите на дедукцията и индукцията, графичен, статистическите и теоретичен методи за анализ, методът на наблюдението.

Всичко това разкрива и характеризира научноизследователската дейност на кандидата със следните аргументи:

- Нараства ролята на бизнеса и бизнес общностите в процеса на устойчиво развитие на регионите в контекста на необходимост от инвестиции и иновации, технологии, регионална конкурентоспособност и др.

- През последните години финансовите средства от европейските фондове за регионална политика са значими, което прави партньорските взаимоотношения между сдруженията на бизнеса и местната власт необходими за съвместна проектна дейност в областта на устойчивото развитие на регионалната икономика.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси.

Основната цел на дисертационния труд е да се проучи ролята и дейността на бизнес общностите в област Пловдив като ключов фактор за устойчивото развитие на регионалната икономика и на тази база се разработи концептуален модел за повишаване на тяхната иновационна активност.

За постигането на посочената цел са поставени следните задачи:

- Да се систематизират теоретическите знания за устойчиво развитие на регионалната икономика и влиянието на бизнес общностите върху него.
- Да се анализира ролята на бизнес общностите за устойчиво развитие на регионалната икономика.
- Да се разгледат моделите за участие на бизнеса в процеса на устойчивото развитие на икономиката.
- Да се разработи методика за изследване на влиянието на дейността на бизнес общностите върху устойчивото развитие на регионалната икономика.
- Да се посочат и анализират конкретните резултати от изследването.
- Да се разработи концептуален модел за повишаване на иновационната активност на бизнес общностите.

Обект на изследване в дисертационния труд са бизнес общностите и тяхната роля за устойчивото развитие на регионите, в частност на област Пловдив.

Предмет на изследването е влиянието на дейността на бизнес общностите върху устойчивото развитие на регионалната икономика.

Научно-приложната дейност на кандидата и практическата приложимост на дисертационния труд се състои в това, че резултатите от изследването могат да бъдат внедрени в дейността на бизнес общностите в страната и по този начин те ще се превърнат в ключов фактор за устойчивото развитие на регионалната икономика.

Трудът е добре структуриран и включва всички необходими елементи. Като обем, структура, библиография и емпирични приложения, дисертацията отговаря на изискванията на **Закона за научните степени и звания**.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд:

Основните *научни приноси* на докторанта Александър Стайков са свързани със систематизирането на теоретическите знания за регионалното устойчиво развитие и влиянието на бизнес общностите върху него;

Предложено е работно определение за «бизнес общности» за целите на разработката;

Представен е теоретичен модел, изясняващ връзката между създаването на бизнес общностите и устойчивото регионално развитие.

Научно-приложни приноси:

- На базата на комплексен сравнителен анализ са проследени и оценени възможностите за регионално устойчиво развитие чрез бизнес общностите;
- Обосновани са възможностите за подобряване на устойчивото развитие чрез участието на бизнеса в бизнес общностите;
- Разработен е концептуален модел за повишаване на иновационната активност на бизнес общностите.

Представените материали кореспондират с темата на дисертационното изследване.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд:

Основните постижения и резултати от дисертационния труд са публикувани в 5 научни статии, от които 2 самостоятелни и 3 в съавторство.

Докторантът **Александър Стайков** има пет /5/ статии, в които участва като автор:

1. Михова, Т., Алексиева, В., Стайков, Ал., Повишаване на конкурентоспособността на индустриалните зони в България, СБОРНИК С ДОКЛАДИ ОТ МЕЖДУНАРОДНАТА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ, ВУСИ, Пловдив, 2021, стр.342, SBN 978-619-7343-39-7;
2. В. Николова-Алексиева, Ал. Стайков, Барииери пред устойчивото развитие за бизнеса в регион Пловдив, Международна конференция, СУБ – Пловдив, 2023;
3. Тони Михова, Ал. Стайков, Предизвикателства пред икономическото развитие на регион Пловдив, Международна конференция, СУБ – Пловдив, 2023;
4. Александър Стайков, Бизнес организациите като фактор за устойчиво развитие, "Дни на науката 2023" , СУБ – Пловдив;

5. Александър Стайков, Модел на устойчиво стратегическо управление, "Дни на науката 2023" , СУБ – Пловдив.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Нямам критични бележки към работата на докторанта

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Техническия Университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **АЛЕКСАНДЪР СТАЙКОВ СТАЙКОВ** образователната и научна степен **“ДОКТОР”** по научната специалност „Икономика и управление”.

Дата:

15.05.2024 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

Доц. д-р Теодора Стоева

ФМУ55-НС1-033/05.06.2024г.

REVIEW

on a dissertation thesis for obtaining the educational and scientific degree “**Doctor**”

in field of higher education 3.0 “Social, business and legal sciences”,
professional field “Administration and Management”,

scientific specialty “Economics and Management”

Author of the dissertation thesis: Alexander Staykov, a PhD student at the Department of Industrial Management

Dissertation topic: “Business communities – a factor for sustainable development of the regional economy”

Reviewer:

Associate professor Dr. Teodora Orfeeva Parisheva-Stoeva,

3.0. “Social, business and legal sciences”, 3.7 “Administration and Management”, “Organization and management of production”, appointed as a member of the scientific jury by order № ОЖ-37-04/20.03.2024

1. Relevance of the problem developed in the dissertation thesis in scientific and scientific-applied terms

The dissertation thesis presented for a review provides a number of basic theoretical and practical issues related to the successful definition of development factors that could help minimize negative trends and increase the effectiveness of tools for sustainable development of the regional economy. The scientific-applied activity of the candidate and the practical applicability of the dissertation is that the results of the research can be implemented in the activities of the business communities in the country and thus they will become a key factor for the sustainable development of the regional economy.

2. Degree of knowledge of the state of the problem and creative interpretation of the literary material

During the development of the dissertation thesis by the PhD student Alexander Staykov, all the requirements of the regulatory framework were taken into account and a combined research strategy was used, which includes the application of both quantitative and qualitative methods, the systematic and complex approach, the comparative and SWOT analysis, the methods of deduction and induction, graphical, statistical and theoretical methods of analysis, the method of observation.

All this reveals and characterizes the candidate's research activity with the following arguments:

- The role of business and business communities in the process of sustainable development of regions is growing in the context of the need for investment and innovation, technology, regional competitiveness, etc.
- In recent years, the financial means from the European funds for regional policy have been significant, which makes partnership relationships between business associations and local authorities necessary for joint project activity in the field of sustainable development of the regional economy.

3. Correspondence of the chosen research methodology and the set goal and tasks of the dissertation with the contributions achieved.

The main goal of the dissertation thesis is to study the role and activity of business communities in the Plovdiv region as a key factor for sustainable development of the regional economy, and on this basis a conceptual model for increasing their innovation activity was developed.

The following research tasks are addressed in order to achieve the main purpose:

- to systematize the theoretical knowledge of sustainable development of the regional economy and the influence of business communities on it.
- to analyze the role of business communities for sustainable development of the regional economy.
- to examine the models for business participation in the process of sustainable development of the economy.
- to develop a methodology for researching the influence of the activity of business communities on the sustainable development of the regional economy.
- to indicate and analyze the specific results of the research.
- to develop a conceptual model for increasing the innovation activity of business communities.

The object of research in the dissertation is the business communities and their role in the sustainable development of the regions, in particular the Plovdiv region.

The subject of the study is the influence of the activities of business communities on the sustainable development of the regional economy.

The scientific and applied activity of the candidate and the practical applicability of the dissertation consists in the fact that the results of the research can be implemented in the activities of the business communities in the country and thus they will become a key factor for the sustainable development of the regional economy.

The dissertation thesis is well structured and includes all the necessary elements. In terms of volume, structure, bibliography and empirical applications, the dissertation meets the requirements of *the Law on Scientific Degrees and Scientific Titles*.

4. Dissertation Contributions:

The main scientific contributions of the doctoral student Alexander Staykov are related to the systematization of theoretical knowledge about regional sustainable development and the influence of business communities on it;

A working definition of «business communities» is proposed for development purposes; A theoretical model is presented clarifying the relationship between the creation of business communities and sustainable regional development.

Scientific and applied contributions:

- On the basis of a complex comparative analysis, the possibilities for the development of regional sustainable development through business communities have been tracked and evaluated;
- The possibilities for improving sustainable development through the participation of business in business communities are substantiated;
- A conceptual model for increasing the innovation activity of business communities has been developed.

The materials presented correspond to the topic of the dissertation thesis.

The abstract of the PhD thesis objectively reflects the structure and content of the dissertation thesis.

5. Evaluation of publications on the dissertation thesis

The main achievements and results of the dissertation work are published in 5 scientific articles, of which 2 are independent and 3 are co-authored.

Alexander Staykov is a co-author of five /5/ articles.

1. Mihova, T., Aleksieva, V., *Staykov, Al.*, Increasing the competitiveness of industrial zones in Bulgaria, COMPENDIUM OF REPORTS FROM THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE, VUSI, Plovdiv, 2021, str.342, SBN 978-619-7343 - 39-7;
2. Nikolova-Aleksieva, V., *Staykov, Al.*, Barriers to sustainable development for business in the Plovdiv region, International Conference, SUB - Plovdiv, 2023;
3. 3. Tony Mihova, *Al. Staykov*, Challenges to the economic development of the Plovdiv region, International Conference, SUB - Plovdiv, 2023;
4. *Alexander Staykov*. Business organizations as a factor for sustainable development, "Science Days 2023", SUB - Plovdiv;
5. *Alexander Staykov*. Model of sustainable strategic management, "Science Days 2023", SUB – Plovdiv

6. Comments, recommendations and notes

I have no critical comments to the dissertation work of the PhD student.

CONCLUSION:

I think that the presented dissertation thesis meets the requirements of the Act on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, and the Regulations of the Technical University regarding its implementation and I therefore confidently give it a **POSITIVE** assessment.

I venture to suggest to the Honorable scientific jury to give their positive vote as well and to award to **ALEXANDER STAYKOV** the educational and scientific degree „**DOCTOR**“ in *Economics and Management*.

Date: 15/05/2024
city of Plovdiv

THE REVIEW IS PREPARED BY:
Assoc. prof. Dr. Teodora Stoeva